

FACTSHEET

Geslacht als factor van succes?

In het mbo en ho zijn meisjes succesvoller dan jongens. Net als in het voortgezet onderwijs switchen ook in het beroepsonderwijs meisjes minder dan jongens, vallen ze minder vaak uit en halen eerder hun diploma. Toch hebben meisjes die het beroepsonderwijs verlaten geen betere aansluiting op de arbeidsmarkt. Integendeel, ze verdienen vaak minder dan de jongens en zijn ook vaker werkloos. In het hoger onderwijs zijn de arbeidsmarktverschillen tussen jongens en meisjes veel kleiner. Hier blijkt etniciteit een veel belangrijkere factor te zijn voor succes.

Platform Beleidsinformatie
April 2014

Samenstelling:

Joost Schaacke / Erik Fleur
(DUO/IP)
Nelet Kuipers (CBS)
Floor van Oort / Rozemarijn Missler /
Titia Zwarts (OCW/Kennis)

kennis@minocw.nl

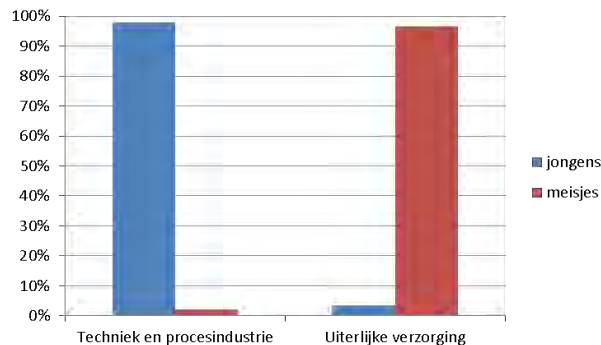
Deelname van jongens en meisjes in het vervolgonderwijs

Over de tijd heen blijft de verdeling tussen jongens en meisjes ongeveer gelijk in het mbo en ho. Aan het hbo en wo nemen meer meisjes dan jongens deel: 54% meisjes t.o.v. 46% jongens in het hbo en 53% meisjes t.o.v. 47% jongens in het wo. Aan het mbo nemen juist meer jongens dan meisjes deel (resp. 51% t.o.v. 49%).

Op elk onderwijsniveau bestaan opleidingen die worden gevolgd door voornamelijk jongens of voornamelijk meisjes.

Een voorbeeld van een door jongens gedomineerde mbo-opleiding is 'techniek en procesindustrie' (98% jongens). Een voorbeeld van een door meisjes gedomineerde mbo-opleiding is 'uiterlijke verzorging' (97% meisjes) (figuur 1).

Figuur 1. Verhouding jongens-meisjes in de mbo-domeinen 'techniek en procesindustrie' en 'uiterlijke verzorging'

(Bron: DUO)

Studiesucces van jongens en meisjes in het mbo

(Bron: DUO)

In het mbo zijn meisjes succesvoller dan jongens. Meer meisjes stromen gediplomeerd uit, ze switchen minder en de uitval zonder diploma is lager dan bij jongens. Ook doen ze iets korter over het behalen van hun eerste diploma (tabel 1).

Tabel 1. Studiesucces voor mbo, uitgesplitst naar geslacht (cohort 2005)

		Diploma	Switch	Uitval	Duur tot eerste diploma (in jaren)
mbo*	Jongens	66%	11%	33%	2,8
	Meisjes	74%	8%	25%	2,7

* Niveau 2, 3 en 4 zijn samengenomen

Definities in dit onderzoek

Studiesucces wordt bepaald aan de hand van:

- Diplomaresultaat van het 1^e diploma (mbo/bachelor)
- Uitval zonder diploma
- Switchgedrag (van domein of HOOP-gebied)
- Verblijfsduur tot het eerste diploma

Diplomakans is de kans dat een leerling het mbo verlaat met diploma.

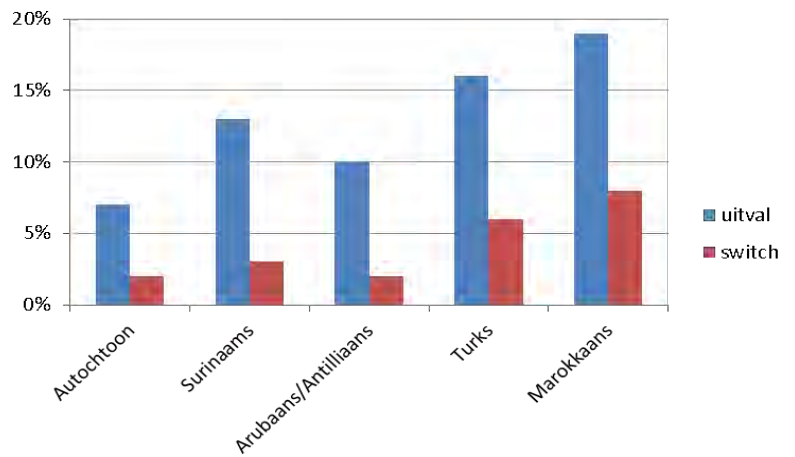
Aansluiting arbeidsmarkt wordt bepaald aan de hand van:

- Arbeidsmarktpositie:
 - o Alleen werk
 - o Alleen een uitkering
 - o Werk en uitkering
 - o Geen werk en uitkering
- Maandinkomen: gemiddelde maandinkomsten in oktober.

Zowel bij Marokkaanse als Turkse studenten zijn de verschillen in studiesucces (slagingspercentage en uitval) tussen jongens en meisjes groter dan bij andere herkomstgroepen (figuur 2). Dit verschil is het kleinst tussen autochtone jongens en meisjes.

In het mbo is het verschil tussen jongens en meisjes in switchgedrag afhankelijk van het niveau. Op niveau 2 wordt meer geswitcht door meisjes (1% meer), terwijl op niveau 3 en 4 juist meer wordt geswitcht door jongens (4% meer). Ook bij deze parameter vallen Marokkaanse en Turkse jongens op: zij switchen vaker dan Marokkaanse en Turkse meisjes (verschil jongens-meisjes: 8% resp. 6%). Bij andere herkomstgroepen ligt dit verschilpercentage rond de 2%.

Figuur 2. Verschilpercentages in studiesucces na 9 jaar tussen jongens/meisjes in het mbo – naar herkomst (cohort 2005) (% jongens - % meisjes)

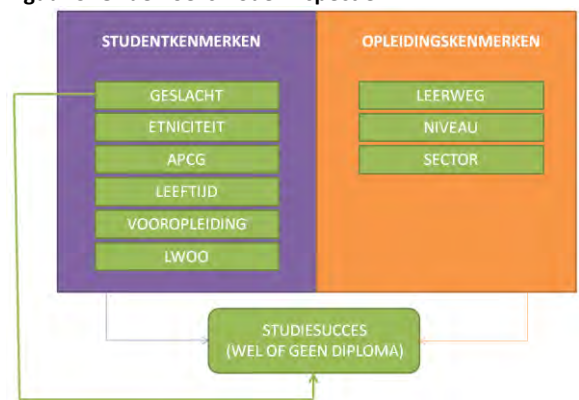
Diplomakansen in het mbo ¹

(Bron: Inspectie van het Onderwijs)

De Inspectie van het Onderwijs heeft de invloed van geslacht onderzocht op het studiesucces in het mbo, rekening houdend met andere mogelijke student- en opleidingskenmerken (zie figuur 3). Deze analyses bieden een context om geslachtsverschillen in te zien.

Uit het onderzoek blijkt dat verschillen tussen jongens en meisjes in studiesucces blijven bestaan wanneer rekening wordt gehouden met andere belangrijke factoren op studiesucces in het mbo. Meisjes hebben dus een iets grotere kans om een diploma in het mbo te halen dan jongens. Maar, andere factoren in het model – zoals etniciteit – verklaren sterker het studiesucces en zijn dus bepalender voor het behalen van het diploma dan geslacht.

Figuur 3. Onderzoeksmodel Inspectie

Studiesucces van jongens en meisjes in het ho

(Bron: DUO)

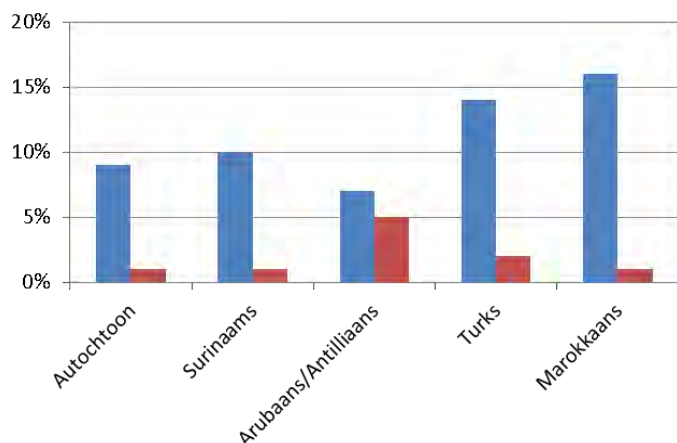
Ook in het ho zijn meisjes succesvoller dan jongens. Meisjes halen vaker hun diploma, vallen minder vaak uit en switchen minder vaak van hoop-gebied. Ook doen ze korter over het halen van hun eerste diploma (tabel 2). Opvallend is dat ook in de sector techniek, waar meer jongens aan deelnemen, meisjes zowel in het hbo als het wo vaker hun diploma halen dan jongens.

De verschillen in diploma rendement en uitval zijn in het hbo, net als in het mbo, het grootst tussen jongens en meisjes van Marokkaanse en Turkse herkomst (figuur 4). In het wo zijn de verschillen het grootst tussen jongens en meisjes van Arubaanse/ Antilliaanse en autochtone herkomst (diploma rendement) en die van Marokkaanse herkomst (uitval).

Tabel 2. Studiesucces voor hbo en wo, uitgesplitst naar geslacht (cohort 2005)

		Diploma	Switch	Uitval	Duur tot eerste diploma (in jaren)
hbo	Jongens	59%	22%	30%	4,7
	Meisjes	71%	17%	21%	4,4
wo	Jongens	68%	19%	19%	4,3
	Meisjes	79%	14%	12%	3,8

Figuur 4. Verschilpercentages in studiesucces na 9 jaar tussen jongens/meisjes in het hbo – naar herkomst (cohort 2005) (% jongens - % meisjes)

¹ Onderzoekspopulatie: mbo-leerlingen, jonger dan 30 jaar, met een bekende vo-vooropleiding (2006-2011), die zijn uitgestroomd met een diploma in schooljaar 2011/2012 uit een bekostigde mbo-instelling (N=113.369).

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

(Bron: CBS)

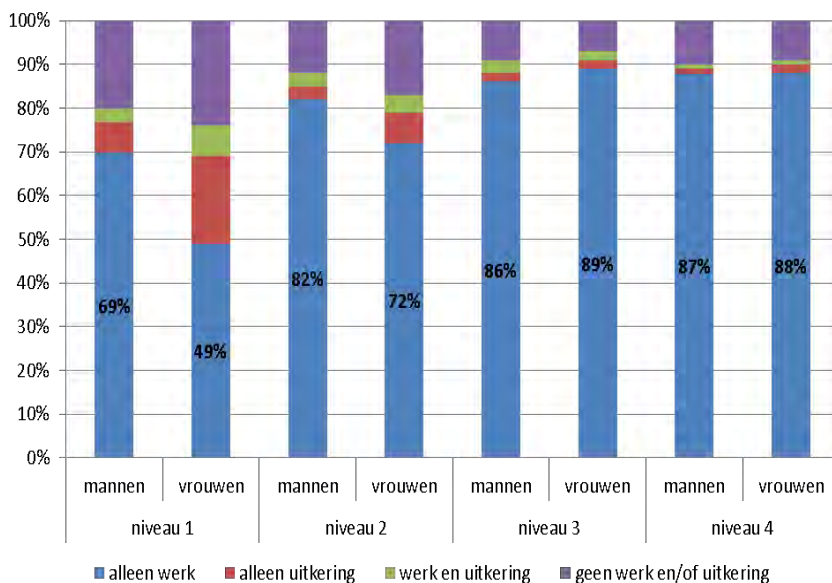
Ondanks dat jongens het over het algemeen minder goed doen in het onderwijs, hebben ze vaak een betere aansluiting op de arbeidsmarkt. Dit blijkt uit het aantal mannen dat een baan heeft en uit hun inkomen, 1 jaar na uitstroom uit het onderwijs.

Mbo

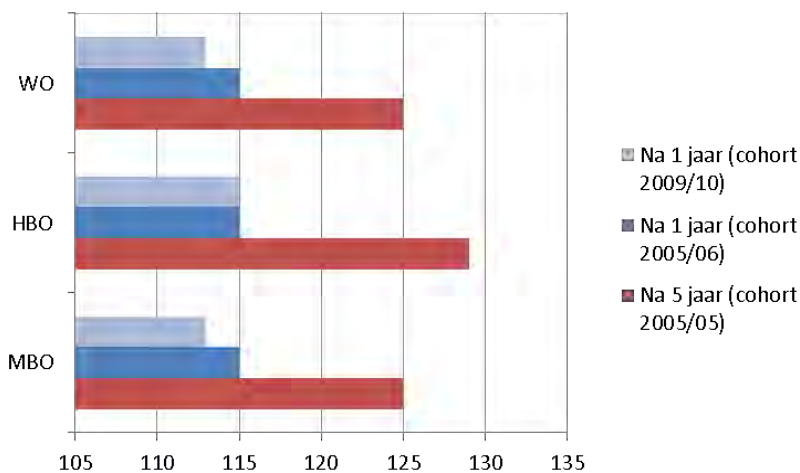
Voornamelijk op niveau 1 en 2 van het mbo is er één jaar na het afstuderen een groot verschil: er zijn meer mannen die werk hebben. Vrouwen hebben vaker een uitkering of zowel geen werk als een uitkering (zie figuur 5). Op niveau 3 en 4 zijn de verschillen erg klein.

Ook qua inkomen van de uitgestroomde mbo'ers met werk en/of uitkering is er een duidelijk verschil zichtbaar in het voordeel van mannen: mannen hebben één jaar na afstuderen 15 procent meer inkomen per maand dan vrouwen. Vijf jaar na afstuderen is het verschil opgelopen naar 25 procent (figuur 6).

Figuur 5. Arbeidsmarktpositie uitgestroomde gediplomeerde mbo'ers na 1 jaar (cohort 2005/2006, op 1 oktober 2007)

Figuur 6. Inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen in het mbo, hbo en wo (Vrouwen = 100%)

Hbo en wo (ho)

In het ho vallen de verschillen in arbeidsmarktpositie naar herkomstgroep meer op dan verschillen tussen mannen en vrouwen (figuur 7A & 7B): autochtone gediplomeerden vinden vaker een baan dan (niet-)westerse allochtonen. Er zijn nauwelijks verschillen tussen mannen en vrouwen in arbeidsmarkt positie.

Net als bij afgestudeerde mbo'ers zijn er verschillen in inkomsten tussen mannen en vrouwen, waarbij mannen een hoger inkomen hebben dan vrouwen (figuur 6). Gemiddeld is het inkomen van mannen na 5 jaar 25% (wo'ers) tot 28% (hbo'ers) hoger dan dat van vrouwen.

Figuur 7A en 7B. Arbeidsmarktpositie uitgestroomde gediplomeerde hbo'ers en wo'ers na 1 jaar (cohort 2005/2006, op 1 oktober 2007)

